

Täysistunto

Maanantai 15.12.2025 klo 12.00—23.01

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 173/2025 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2025 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

21.24 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Metsästyslain muuttaminen koskien suden kannanhoidollisen metsästyksen palauttamista on tärkeä, ajankohtainen ja pitkään odotettu askel kohti vastuullisempaa, turvallisempaa ja realistisempaa suurpetopolitiikkaa. Tällä muutoksella ei olla heikentämässä luonnon monimuotoisuutta vaan nimenomaan vahvistamassa tasapainoa luonnon ja ihmisyhteisöjen ja elinkeinojen välillä. Kyse on ennakoitavasta, tutkittuun tietoon pohjautuvasta ja tarkasti säädellystä toiminnasta.

Esityksen keskeisiä muutoksia ovat suden ympärivuotisen rauhoituksen poistaminen ja kannanhoidollisen metsästyksen mahdollistaminen kiintiöperusteisesti jo vuoden 2026 alusta eli parin viikon päästä. Kiintiön suuruus, joka on alustavasti noin 65 sutta, määritellään Luonnonvarakeskuksen kanta-arvion ja suotuisan suojelun viitearvon pohjalta. Lupa-sääntely ja alueelliset kiintiöt mahdollistavat sen, että metsästys toteutetaan hallitusti luonnon kestäkykyä kunnioittaen ja erityispiirteet huomioiden. Samalla esitys ottaa huomioon geneettisen monimuotoisuuden, metsäpeuran suojelun ja aluekohtaiset erityistilanteet, joissa susien aiheuttamat haitat ovat olleet merkittäviä.

Arvoisa puhemies! Vastuullisuus on tämän esityksen ytimessä. Puhumme nyt suurpe-doista. Suden ja muiden mainittujen suurpetojen kannanhoidollinen metsästys ei ole pää-määrä sinänsä vaan väline suden ja ihmisen rinnakkaiselon mahdollistamiseksi. Haluan myös muistuttaa, että tämä laki yksin ei mahdollista yhtäkään metsästystä. Niin susien kuin ilvesten ja karhujenkin metsästäminen vaatii vielä omat erilliset asetuksensa, joista nyt on ollut valmistelussa vain susi EU:ssa muotoutuneen rauhoitusluokituksen ansiosta.

Viime vuosina susien lisääntynyt liikkuminen lähellä asutusta on heikentänyt monien turvallisuudentunnetta ja aiheuttanut vahinkoja kotieläimille ja porotaloudelle. Kunnat ovat joutuneet järjestämään koulukuljetuksia pelon vuoksi, ja monilla alueilla arki ja liik-kuminen luonnossa ovat muuttuneet. Täällä eduskunnassa meidän on toimittava turvalli-sen arjen puolesta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2025 vp

Arvoisa puhemies! Tämä esitys ei vastusta luontoa. Se puolustaa tasapainoa. Se vahvistaa luottamusta siihen, että suurpetopolitiikassa kuunnellaan nyt myös maaseudun ääntä, paikallistietoa ja arjen todellisuutta.

Pidän tätä esitystä välttämättömänä, harkittuna ja vastuullisena. Siksi kannatan sitä valiokunnan tekemillä tarkennuksilla. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Siponen, poissa. Edustaja Elo, olkaa hyvä.

21.28 Tiina Elo vihr: Arvoisa puhemies! Nyt on viimeinen mahdollisuus tunnustaa tehdyt virheet ja olla hyväksymättä kestäväntöytä ja luokattoman huonosti valmisteltua metsästyslain muutosta susien kiintiömetsästyksen sallimiseksi, esitystä, jota valiokunta vielä vastoin ministeriön tahtoa ja asiantuntijoita kuulematta meni laajentamaan karhujen, ilvesten ja saukkojen kiintiömetsästyksen sallimiseen.

Jo hallituksen alkuperäinen esitys sai lainsäädännön arviointineuvostolta huonoimman mahdollisen arvosanan. Esityksen perusteella ei pysty sen mukaan muodostamaan käsitystä olennaisista vaikutuksista. Se, että vaikutusarviot jätetään käytännössä kokonaan tekemättä, on arviointineuvoston puheenjohtajan mukaan todella poikkeuksellista, eikä hän pystynyt haastattelussa sanomaan, onko koskaan aiemmin ihan näin tapahtunut. Ministeriön kansliapäällikkö puolustautui Ylen haastattelussa sillä, että esityksen kanssa tuli kiire ja että heillä on velvollisuus noudattaa poliittisten esihenkilöiden antamia ohjeita eikä tässä paljon ole liikkumavaraa.

Vahva poliittinen ohjaus on todella käynyt varsin selväksi, kun ministeriön virkamiehet vastustivat karhun ja ilveksen metsästyksen laajennusta jo valiokuntakäsittelyssä. Silti hallituspuolueet keskustan tuella runnoivat esityksen muutettuna läpi. Pidän tätä eduskunnan arvovaltaa ja hyvää lainsäädäntöä halveksivana ja todella lyhytnäköisenä toimintana, varsinkin kun kyse on mitä ilmeisimmin EU-lainsäädännön vastaisesta päätöksestä, jonka Suomi löytää vielä edestään.

Entä miten tätä menettelyä on kommentoinut vastuuministeri Sari Essayah? Hän ei ole ministerinä ottanut kantaa valiokunnan toimintaan mutta on katsonut asiakseen huomauttaa, että mietinnön taustalla on huikean suuri enemmistö, koska hallituspuolueiden lisäksi myös keskusta ja SDP kannattavat suden, karhun ja ilveksen kiintiömetsästystä. Siis ministeri tulee väittäneeksi, että on ihan ok säätää perustuslain tai EU-oikeuden vastaisia lakeja tai ainakin olla varmistamatta, että näin ei ole, luokattoman huonolla prosessilla, jos eduskunnan enemmistö niin tahtoo. Tätä pidän vaarallisena lausuntona.

Ministeri väitti Helsingin Sanomien haastattelussa myös, että mikään suurpedoistamme ei ole uhanalainen laji, ei edes silmälläpidon alainen laji. Tämä ei pidä paikkaansa. Susi on edelleen Suomessa luokiteltu erittäin uhanalaiseksi lajiksi, eikä sen kanta kestä esitettyä kiintiömetsästystä. Harvinaisen selväksi onkin tullut, että tärkeintä on ollut päästä metsästämään susia tammikuun alussa ja karhuja ja ilveksiä mahdollisimman pian.

Jos lainmuutos tulee voimaan, metsästyksen aloittamiseen tarvitaan vielä erikseen ministeriössä valmisteltavat asetukset. Suden osalta asetukset ovat jo viimeistelyä vaille valmiina, mutta karhun ja ilveksen osalta sellaisia ei luonnollisesti ole, ja ministeriö on koko asiaa vastustanut. Essayahin mukaan ministeriön on kuitenkin ne valmisteltava, jos eduskunta siihen velvoittaa. Ministeriössä lait joudutaan kuitenkin säätämään virkavastuulla sitovan EU-lainsäädännön mukaisesti. Tässä eduskunnan enemmistö hyväksyessään mietin-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2025 vp

töön sisältyvän lausuman siis usuttaa ministeriötä karhun ja ilveksen kiintiömetsästystä koskevan asetuksen valmistelun osalta räikeästi EU-lainsäädännön vastaiseen toimintaan.

Arvoisa puhemies! Siteeraan tähän loppuun vielä ympäristöoikeuden professori Kai Kokkoa, joka on ollut mukana suurpetotyöryhmässä ja tuntee metsästyslainsäädännön hyvin. Hän kirjoitti Helsingin Sanomissa, että metsästyslain muutos, joka mahdollistaisi suden, karhun, ilveksen ja saukon alueellisen kiintiömetsästyksen koko Suomessa, ei ole yhteiskunnan kokonaisedun mukainen ja että se tulisi palauttaa uuteen valmisteluun. Karhu, ilves ja saukko ovat EU:ssa tiukasti suojeltuja lajeja, joiden metsästyksellä on sallittu vain hyvin rajatuin ja tarkoin valvotuin poikkeuksin. Päätös olisi näin ollen hyvin todennäköisesti EU-lainsäädännön vastainen ja voi johtaa Euroopan komission rikkomusmenettelyyn ja Suomelle merkittäviin taloudellisiin seuraamuksiin. Kokko korostaa myös, että lakimuutos kaventaisi toteutuessaan luonnonsuojelujärjestöjen valitusoikeutta tavalla, jota on pidettävä hyvin ongelmallisena perustuslain turvaaman ympäristöperusoikeuden ja yleisön osallistumisoikeuksien kannalta. Valitusoikeus olisi ollut syytä punnita perustuslakivaliokunnassa. — Siihen päättyi professori Kokon siteeraaminen.

Enemmistö siis vastusti tässä salissa perustuslakivaliokunnan kuulemista tai tämän esityksen lähettämistä sinne, eikä maa- ja metsätalousvaliokunnassa myöskään haluttu kuulla edes oikeusoppineita tästä asiasta. Valitusoikeuksien merkityksestä saatiin tänään konkreettinen osoitus, kun Suomen luonnonsuojeluliiton valitukset menivät läpi ja lainvastaiset kolmen suden ja kahden ilveksen tappoluvat luonnonpuistojen alueella kumottiin. Hallinto-oikeus totesi, ettei Metsähallitus arvioinut myönnettyissä tappoluissa lainkaan sitä, miten päätökset vaikuttavat luonnonpuistojen perustamistarkoitukseen, ja tällä asialla on valtakunnallista merkitystä, koska tällaisia suurpetojen tappolupia ei ole aikaisemmin myönnetty luonnonpuistoihin.

Hyvät kansanedustajat, juuri tätä valitusoikeutta ollaan nyt viemässä pois, koska kiintiöluvista ei voi valittaa. Tämä valitusoikeuden poisto sisältyy siis myös hallituksen alkupeiräiseen esitykseen, joka koski pelkästään suden kiintiömetsästystä.

Arvoisa puhemies! Näillä perustein esitän, että hallituksen luokattoman huonosti valmisteltu suden kiintiömetsästyksen mahdollistava esitys, johon valiokunnan enemmistö törkeästi lainsäädännön perusperiaatteet sivuuttaen lisäsi karhun, ilveksen ja saukon kiintiömetsästyksen mahdollistamisen, hylätään ja että myös valiokunnan mietintöön sisältyvä lausuma hylätään.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Aittakumpu poissa. — Edustaja Piritta Rantanen, olkaa hyvä.

21.34 Piritta Rantanen sd: Arvoisa herra puhemies! Koska viimeksi meinasin unohtaa tehdä SDP:n esityksen, niin taidan tehdä sen tähän aivan puheeni alkuun, eli kun aiemmin jo esitimme, että tämä lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana ja siihen hyväksytään yksi lausuma, niin nyt esitän tämän vastalauseen 2 mukaisen lausumaehdotuksen, joka kuuluu: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistele karhun ja ilveksen kiintiömetsästyksen erillisenä esityksenä hyvän lainvalmistelun sääntöjen mukaisesti riittävine kuulemisaikoina.”

Kyllä se niin on, niin kuin edustaja Elo tässä edellä totesi, että laki on heikosti valmisteltu, ja juuri siihen tämä meidänkin lausumaehdotuksemme perustuu. Täällä on moneen kertaan tässä salissa ja yleisemminkin keskusteltu siitä, että tämä lakiesitys itsessään ei

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2025 vp

käynnistä metsästystä minkään suurpetolajin osalta, vaan siihen tarvitaan nämä asetukset, jotka ministeri onkin kevään aikana luvannut tuoda. Siihenkin vedoten meillä olisi ollut erinomaisen hyvin aikaa käydä tämä laki susien lisäksi myös ilveksen ja karhun osalta aivan asiallisesti kevään aikana ja tuoda sitten sellainen esitys, jossa olisimme kerinneet jo muodostamaan vaikka ilvekselle sen suotuisan suojelun tason ja muutenkin saaneet hälvennettyä tästä tätä verhoa, joka tähän nyt on muodostunut tämän huonon valmistelun vuoksi.

Haluan nostaa tähän vielä, kun keskustelu tietysti ilvesten ja karhun osalta on erityisen monipolvista ollut, että viime viikolla juuri kun tässä salissa tästä asiasta keskustelimme, meidän maakuntalehdessämme Keskisuomalaisessakin oli jyvaskyläläinen tutkija, joka oli hyvin huolissaan rusakoitten ja metsäjänisten kannasta, ja hänkin totesi siinä, että yhtenä syynä rusakoitten ja metsäjänisten matalille kannoille ovat nimenomaan ilvekset ja niitten kasvanut kantamäärä. Onkin jotenkin mielenkiintoista se asetelma, että tämän keskustelun yhteydessä ei yhtään sen enempää niillä lampailla kuin vaikka tässä tapauksessa metsäjäniksillä tunnu olevan minkäänlaisia oikeuksia vaan suurpedoilla on nyt ne oikeudet, emmekä me aina tässä keskustelussa ole muistaneet sitä, että esimerkiksi lampaitten laitumien läheisyydessä ja lampaitten laitumilla on erittäin paljon uhanalaisia kasveja, ja jos eivät lampaat laidunna, niin näitä kasveja uhkaa vielä enemmän kato.

Joten toivon, että tämä SDP:n lausumaehdotus voitaisiin ottaa käsittelyyn ja valmistella näitten osalta mutta muuten edetä niin kuin hallitus on esittänyt.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

21.38 Timo Suhonen sd: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Kuten tuossa edustaja Rantanen totesi, meidän kanta on siltä osin selvä, että hyväksytään lakiehdotus muuttamattomana, mutta meillä on tietysti se vastalauseen lausumaehdotus, jonka edustaja Rantanen tuossa äsken esitti. Kannatan edustaja Rantasen tekemää lausumaehdotusta.

Tässä suden kannanhoidollisessa metsästyksessä, ihan samoitin kuten karhun ja ilveksen osalta, toki tuolla Itä-Suomessa ja tuolla alueilla tietysti ymmärrämme ne tarpeet ja haasteet, mitä tähän liittyy, ja tämä on varsin tärkeä esitys, mutta toki näillä huomioilla, mitä edustaja Rantanen äsken tuossa toi esille. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lahdenperä, olkaa hyvä.

21.38 Milla Lahdenperä kok: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä oleva metsästyslain muutos ei ole missään tapauksessa hyökkäys luontoa vastaan vaan yritys palauttaa tasapaino ihmisen, luonnon ja lainsäädännön välille. Suomessa on pitkään eletty tilanteessa, jossa suurpetopolitiikka on ajautunut irti arjesta. Suden ja muiden suurpetojen määrät ovat vahvistuneet, mutta samalla myös paikallisten ihmisten kokema turvattomuus, kotieläinvahingot ja ristiriidat ovat lisääntyneet. Tämähän ei ole kenenkään etu, ei luonnon eikä ihmisen.

Esityksen keskeinen ajatus on selkeä: kannanhoidollinen metsästys tehdään mahdolliseksi laissa — hallitusti, kiintiöihin perustuen ja tutkittuun tietoon nojaten. Kyse ei ole vapaasta metsästyksen avaamisesta vaan vastuullisesta työkalusta, jolla pidetään huolta sekä lajien elinvoimaisuudesta että ihmisten turvallisuudesta.

On myös syytä todeta, että EU-vaikuttaminen on tuottanut tulosta. Suden suojeluaseman muutos luontodirektiivissä antaa nyt jäsenmaille aiempaa paremmat mahdollisuudet

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2025 vp

säätää toimivaa kansallista lainsäädäntöä. Tätä mahdollisuutta Suomen tulee käyttää eikä vain todeta kädet pystyssä, että mitään ei voi tehdä. Tätä kansa on jo vuosia eduskunnalta odottanut. Paikallinen hyväksyttävyyys on keskeinen osa onnistunutta luonnonsuojelua. Jos ihmiset kokevat, ettei heitä kuunnella, murenee myös luottamus viranomaisiin ja sääntelyyn. Kannanhoidollinen metsästys on keino lisätä hyväksyntää ja sitoutumista, ei purkaa suojelua.

Arvoisa puhemies! Perustuslain 7 § turvaa oikeuden elämään ja henkilökohtaiseen koskemattomuuteen. Perustuslain 9 § turvaa liikkumisvapauden, ja 15 § turvaa omaisuuden suojan. Luonnonsuojelu ei voi käytännössä kaventaa perusoikeuksia, eikä ihmisten turvallisuus voi olla sivulause ympäristöpolitiikassa. Kun susi rajoittaa lasten koulumatkaa ja karjaelinkeinoa, kyse ei ole mielipiteestä vaan perusoikeuksista.

Metsästyslaki on käytännön väline. Tämä esitys palauttaa päätöksenteon lähemmäs todellisuutta, jossa ihmiset elävät, tekevät työtä ja kantavat vastuun ympäristöstään. Siksi kannatan lakimuutosta. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

21.41 Veronika Honkasalo vas: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin kannatan edustaja Elon tekemää esitystä.

Sitten muutama sana tästä prosessista:

En tiedä, onko kaikille kansanedustajille edes valjennut se, kuinka järkyttyneitä itse asiassa kansalaiset ovat tästä täysin luokattomasta prosessista, miten tämä on eduskunnassa hoidettu. Niin kuin olen monta kertaa tässä salissakin todennut, oli tästä sisällöstä sitten mitä mieltä tahansa, niin se tapa, jolla tämä runnottiin läpi valiokunnassa täysin kuulematta asiantuntijoita, ei millään tavalla kestä päivänvaloa. Ja näinhän itse asiassa myös monet edustajat täällä itse totesivat, kun tämä oli ensimmäisessä käsittelyssä, että totta tosiaan tämä prosessi ei kestä päivänvaloa mutta päämäärä on tärkein ja tämä on saatava maaliin.

No, näinhän lakeja ei tule säädellä myöskään perustuslain 39 §:n mukaan, vaan marssi-järjestys on se, että hallitus tekee esityksen ja sillä tavalla saadaan sitten huolehdittua siitä, että kaikki oleelliset toimet sitoutuvat siihen lainvalmisteluun ja myös oikeudellinen arviointi tapahtuu ja että meillä on asiantuntijakuulemiset, niin että lainsäädäntö myös perustuu tutkittuun tietoon. Nyt tämä ohitettiin täysin.

Hallituspuolueiden edustajat olisivat voineet toimia niin, että tämä esitys olisi palautettu valtioneuvostolle, joka olisi tehnyt joko täydentävän hallituksen esityksen tai kokonaan uuden hallituksen esityksen, mutta näin hallituspuolueet eivät halunneet toimia, koska he halusivat toimia niin kuin Metsästäjäliitto heiltä edellytti. Eli tämä lakiesitys oli saatava hinnalla millä hyvänsä maaliin. Myös ne tietopyynnöt, mitä on tehty, osoittavat tämän tosiasian, että Metsästäjäliitolla on tässä erittäin vahva kädenjälki ollut jo sieltä alkuperäisestä lainvalmistelusta lähtien.

En kyllä ymmärrä, miten täällä kukaan hallituspuolueen edustaja, joka tätä lakiesitystä kannattaa, kehtaa siellä pöntössä vedota lakipykäliin, kun tässä itse prosessissa nimenomaan ei ole niitä lakipykäliä noudatettu.

Tämä lakiesitys on siis luokattoman huono sisällöllisesti, ei pelkästään suden osalta mutta erityisesti ilveksen ja karhun ja sen kuuluisan saukon osalta, mutta tämä koko prosessi menee kyllä historiankirjoihin siinä, kuinka luokattomalla tavalla tässä talossa on myös poljettu oikeusvaltioperiaatteita.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2025 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pekonen, olkaa hyvä.

21.44 Aino-Kaisa Pekonen vas: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Honkasalo tässä maaja metsätalousvaliokunnan jäsenenä kävi hyvin tätä prosessikuvausta läpi, miten tämä esitys siellä valiokunnassa eteni. Täytyy todeta, että kun itse sivusta seurasin tätä, niin kyllä kuulosti siltä, että valiokunnassa on lähtenyt aivan mopo käsistä.

Ensinnäkin minä pidän ongelmallisena, että ylipäättänsä eduskuntaan tuodaan esityksiä, jotka sisältävät aivan alkeellisia puutteita, ja sitten vielä siellä valiokunnassa mennään omasta päästä keksimään lisää eläinlajeja listalle ilman asianmukaista käsittelyä, ilman asiantuntijakuulemisia. Minun täytyy todeta, että kun minä puhuin minun ystäväni kanssa viime viikonloppuna tästä hallituksen esityksestä ja kuvasin heille, miten täällä eduskunnassa tätä lainsäädäntöä on tehty, ja kerroin heille, että tässä oli alun perin kysymys susista ja sitten tähän lisättiin karhut, ilvekset ja saukot, niin minun ystäväni jäivät tuijottamaan minua, ja sitten he kysyivät, että oletko sinä nyt ihan varma, että siinä puhuttiin saukoista. Minä en enää uskonut itseänikään, kun minä ajattelin, että mitä pahaa se pieni saukko kennellekään on tehnyt, niin menin sitten vielä oikein internetiin katsomaan, puhunko läpiä päähäni, mutta ei: kyllä, saukko on kyseessä.

Puhemies! Täytyy todeta, että kyllä minä olen näiden vuosien aikana nähnyt paljon, mutta en kyllä mitään tällaista. Tämä on jotain aivan käsittämätöntä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Jukkola, olkaa hyvä.

21.46 Janne Jukkola kok: Kiitos, arvoisa puhemies! Tässä metsästyslain muuttamisessa on kyse ennen kaikkea luottamuksesta, luottamuksesta siihen, että yhteiskunta kykenee hallitsemaan suurpetokantoja ennakoivasti eikä vasta silloin, kun vahingot tai konfliktit ovat syntyneet. Nykytilanteessa järjestelmä reagoi liian myöhään, kun hallittu kannansääntely ei ole ollut mahdollista. Ongelmat ovat kasautuneet paikallistasolle, maaseudulle, kotieläintiloille ja alueille, joissa ihmiset elävät arkeaan suurpetojen kanssa. Tämä ei ole kestävää luonnonsuojelua vaan konfliktien hallintaa jälkikäteen. Lakimuutos mahdollistaa sen, että päätöksiä voidaan tehdä tiedon, ei kriisitilanteiden pohjalta. Se vahvistaa viranomaisten toimivaltuuksia ja tuo ennustettavuutta niin luonnonsuojeluun kuin ihmisten turvallisuuteen. Samalla se turvaa sen, että suurpetokannat säilyvät vahvoina ja suotuisalla suojelutasolla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kari, olkaa hyvä.

21.47 Mika Kari sd: Arvoisa herra puhemies! Itsekin tuen hallituksen esitystä suden kannanhoidollisen metsästyksen mahdollistamisesta. Pidän sitä tarpeellisenä kestävän petopoliitikankin kautta, mutta tässä tämän illan aikana, kun on annettu hallitukselle runtua muista lakihankkeista tuossa aikaisemmin, niin täytyy nyt kuitenkin sanoa, että tämän lain kohdalla tämä kiire on tässä paistanut kovasti läpi. Sinänsä tuen kyllä tätä kannanhoidollisiin lupaprosesseihin, harkittuihin lupaprosesseihin, menemistä. Meidän pitää löytää tasapaino ihmisten, tai sanotaan ehkä tässä tapauksessa karjatalouden, ja suurpetojen kesken. Tähän liittyy tietenkin myös lasten koulunkäynti harva-alueilla ja niin edelleen.

Täällä useampi edustaja on korostanut sitä, että tämä lupaprosessi menee kiintiöiden kautta tarkkaan harkittuna, ei tällaisena mielikuvana, joka usein keskustelussa syntyy, että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2025 vp

metsästäminen tässä tapauksessa olisi ilman harkintaa. Olisin tietenkin toivonut, että tämä SDP:n hyvin perusteltu lausumaehdotus olisi ollut tässä pohjalla, jotta niitä ongelmia ja viikoja, joita siinä hallituksen esityksen lainvalmistelussa on ollut, olisi voitu hoitaa yhdessä. Siihen olisi toivonut löytyvän hallitukselta halua, mutta valitettavasti sellaista halua ei näemmä ollut. Mutta hyvä, että saadaan tähän petopolitiikkaan nyt pientä tolkkua. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Berg, olkaa hyvä.

21.49 Kim Berg sd: Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys on sudenmetsästyksen näkökulmasta kannatettava ja tarpeellinen. EU:n luontodirektiivimuutoksen myötä suden suojelustatus on siirtynyt liitteestä IV liitteeseen V, ja on oikein, että myös kansallinen lainsäädäntö päivitetään tätä vastaavaksi. Tämä luo aiempaa selkeämmät ja toimivammat edellytykset suden kannanhoidolliselle metsästykselle sekä konfliktien hallinnalle alueilla, joilla sudet aiheuttavat todellisia haittoja ja turvattomuuden tunnetta.

Samalla on kuitenkin syytä korostaa, että sudenmetsästyksen mahdollistaminen ei tarkoita vastuutonta tai hallitsematonta metsästystä. Vaikka suden asema luontodirektiivissä on muuttunut, velvoite turvata lajin suotuisa suojelutaso säilyy. Päätösten on jatkossakin perustuttava ajantasaiseen tieteelliseen tietoon suden populaatioiden koosta, rakenteesta ja alueellisista eroista. Tässä mielessä hallituksen esitys antaa oikean kehyksen: rauhoitusajasta säädetään asetuksella ja kiintiöstä ministeriön asetuksella, jolloin päätöksenteko voidaan perustaa viimeisimpään tutkimustietoon.

Arvoisa puhemies! SDP kannattaa hallituksen esitystä juuri tästä syystä. Se parantaa suden kannanhoidon ennakoitavuutta ja hyväksyttävyyttä mutta säilyttää samalla EU-oikeuden edellyttämän vastuun suojelutason turvaamisesta. On kuitenkin todettava, että alkupe räisen esityksen lainvalmistelu ja vaikutusarviot olivat puutteellisia, kuten lainsäädännön arviointineuvosto on todennut. Tämä korostaa entisestään sitä, että esitystä ei pidä laajentaa kiireellä uusiin ja sisällöllisesti merkittäviin kysymyksiin.

Arvoisa puhemies! Tässä yhteydessä valiokunnan esitys karhun ja ilveksen lisäämisestä kiintiömetsästyksen piiriin valiokunnassa tehdyillä pykälämuutoksilla ei ole hyväksyttävä. Karhun ja ilveksen suojelustatus EU:n luontodirektiivissä ei ole muuttunut. Ne ovat edelleen tiukasti suojeltuja lajeja, ja niiden metsästys perustuu poikkeusmenettelyyn. Tämä poikkeaa olennaisesti suden tilanteesta. Kyse ei ole teknisestä täsmennyksestä vaan merkittävästä sisällöllisestä muutoksesta, joka ylittää hallituksen esityksen rajat.

Valiokuntakäsittelyssä tehty lisäys ei perustu asianmukaiseen valmisteluun, riittäviin lausuntoihin eikä kattaviin vaikutusarvioihin. Valiokunnalla ei ole ollut tosiasiallista mahdollisuutta varmistua muutoksen EU-oikeuden mukaisuudesta tai sen vaikutuksesta esimerkiksi nykyisiin käytäntöihin poronhoitoalueella. Myös maa- ja metsätalousministeriö on suhtautunut tällaisen, kiireellä tehdyn laajennuksen riskeihin varauksellisesti.

Arvoisa puhemies! On tärkeää, että suden osalta edetään nyt oikeaan suuntaan ja luodaan toimiva lainsäädäntö kannanhoidolliselle metsästykselle. Samalla on pidettävä kiinni hyvän lainvalmistelun periaatteista. Karhun ja ilveksen kiintiömetsästystä koskevat ratkaisut ovat liian merkittäviä tehtäviksi valiokuntavaiheessa sivulauseessa. Siksi SDP katsoo, että lakiehdotus tulee hyväksyä hallituksen esityksen mukaisena suden osalta mutta valiokunnan lisäämiä pykälämuutoksia karhun ja ilveksen kiintiömetsästyksestä ei tule hyväksyä. Nämä kysymykset on valmisteltava erillisenä hallituksen esityksenä huolellisesti ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2025 vp

avoimesti ja tuotava eduskunnan käsiteltäväksi myöhemmin. Näin toimien edistämme suden kannanhoitoa, vahvistamme lainsäädännön legitimitettä ja pidämme kiinni oikeusvaltion ja hyvän lainvalmistelun periaatteista.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Eskelinen, olkaa hyvä.

21.53 Seppo Eskelinen sd: Arvoisa puhemies! Metsästyslain muutos on kannatettava, ja se, että laista poistetaan säännös ympärivuotisesta rauhoituksesta, on kannatettavaa. Esitetty alueellinen kiintiömetsästys on oikea tapa huolehtia suurpetokannasta, ja se huomioi myös petopolitiikassa sen sosiaalisen kestävyys. Asiaa on pyöritelty vuosia tässä talossa, ja tällä hetkellä petoeläinkorvaukset ovat jo yli kymmenen miljoonaa euroa vuodessa — yli kymmenen miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi vuosia metsästävä ollu susikanta on tullut joka arkipäivä lähemmäksi ihmisasutuksia. Meillä Pohjois-Karjalassa esimerkiksi viidessä kunnassa on tällä hetkellä pienpetokuljetukset. Pieniä koululaisia ei yksinkertaisesti voi laittaa maantielle yksin.

Samalla elinkeinon harjoittaminen on hyvinkin vaarantunut erityisesti lammastalouden osalta. Itsekin olen käynyt näitä susivahinkoja katsomassa useammalla lammastilalla, ja se jälki on julmaa. Sinne on parin kilometrin susiaitoja rakennettu, ja yrittäjä on pistänyt paljon rahaa. Tietysti valtio sitä on tukenut, mutta eivät ne pidättelee silloin, kun sudet ovat pentujen kanssa liikkeellä. Ne tulevat sieltä aidoista läpi, ja hyvin montaa hyökkäystä näille lammastiloille ei enää tarvita, niin se elinkeinon harjoittaminen siellä monella tilalla, erityisesti Tohmajärvi—Pärtsilä-suunnalla, loppuu.

Myös hirvenmetsästys on aika mahdottomaksi tehty tällä hetkellä. Koirien kanssa ei yksinkertaisesti uskalla metsään mennä ennen kuin lumi tulee maahan ja pystytään jälkivainnot tekemään, että voiko koiran laskea sinne. Se on hirvikoirien ja metsästysoirien kasvatuksen näkökulmasta surullista, että tällainen hieno harrastus sitten vaarantuu.

No, sitten tähän karhuun. Piritta Rantasen lausumaehdotus on hyvä ja kannatettava, koska kyllähän näiden lainsäädäntövalmistelun kautta pitää mennä. Karhukantahan on räjähtänyt Pohjois-Karjalassa aivan mahdottomaksi. Itse olen melkein 40 vuotta tuolla metsällä pyörinyt ja metsässä pyörinyt, ja kerran olen aikaisemmin karhun tavannut, mutta tänä kesänä esimerkiksi viisi kertaa — viisi kertaa yhden kesän aikana. Se kertoo siitä, ja joka ainoalla vuolukivellä, missä meillä on kameroita metsästyssuureilla, niin eivät siellä hirvet käy, siellä käyvät karhut tällä hetkellä. Sen takia, kun on kaksi vuotta valituksilla kaadettu karhunmetsästys, nyt sitten valmistelun kautta karhu ja ilves on saatava eteenpäin. Sitä saukkoa nyt tässä kaikki ihmettelevät, että mitä se siellä tekee.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elo, olkaa hyvä.

21.57 Tiina Elo vihr: Arvoisa puhemies! Ajattelin tähän vielä toisen puheenvuoron käyttä, sen verran isosta ja merkityksellisestä asiasta on kyse.

Tuoreen kyselyn mukaan suomalaisten enemmistö ei hyväksy esitetyn kaltaista susien kiintiömetsästystä. Susipelko ei selvitysten mukaan ole suomalaisten keskuudessa kasvanut, vaikka susikanta on päässyt elpymään.

Jatkan vielä hallituksen alkuperäisestä esityksestä ja suden kiintiömetsästyksestä. Jo tämä esitys oli ja on ongelmallinen eikä perustu tutkittuun tietoon. Jotta susien metsästys saataisiin käyntiin, maa- ja metsätalousministeriölle annettiin aiemmin valtuudet määritel-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2025 vp

lä suden suotuisan suojelun taso. Ministeriö määrittä suotuisan suojelutason viitearvoksi 273 ja väittää arvion pohjaavan Luonnonvarakeskuksen laskuriin. Luonnonvarakeskus itse kuitenkin arvioi, että susia tulisi olla vähintään 500, jotta kantaa voitaisiin pitää pitkällä aikajänteellä elinvoimaisena. Suotuisan suojelutason viitearvoa kasvattaa se, että Suomessa kanta on geneettisesti kahteen eri populaatioon eriytynyt.

Nyt asetuksilla ollaan mahdollistamassa sadan suden kiintiömetsästys ensi vuoden alusta alkaen. Se voisi merkitä yhden metsästyskauden aikana lähes joka neljännen Suomen suden tappamista ja kokonaisten laumojen poistamista. Tämän päälle tulisivat vielä vahinkoja turvallisuusperusteiset poikkeusluvut sekä poliisin päätökset, joille ei ole ylärajaa. Näiden kaikkien yhteisvaikutuksena susikanta voi romahtaa samalla tavalla kuin kävi vuosina 2015—2016, jolloin susikanta romahti noin 150 yksilöön.

Suomen ja meidän vastuulla on turvata suden elinvoimainen kanta, perustaa päätökset tutkittuun tietoon ja noudattaa EU:n luontodirektiiviä ja oikeuskäytäntöä. Nyt näille viitataan kintaalla. Tämä on yksi karu osoitus Orpon hallituksen luontovihamielisyydestä.

Arvoisa puhemies! Täällä on puhuttu paljon tasapainosta suden ja ihmisen välillä. Täällä kannetaan huolta siitä, että susi ei kuulu ihmisten pihoihin. Samalla jätetään mainitsematta, että vahinkoa haittaavat sudet voidaan jo nyt poistaa.

On surullista, että tässä salissa ei lainkaan huomioida suden ja suurpetojen roolia metsäekosysteemeissä. Suden ja suurpetojen metsästyksen kannattajat eivät suostu edes keskustelemaan siitä, miten ihmisen ja suurpetojen yhteiselon edellytyksiä voidaan parantaa ilman tappamista. Vain tappaminen esitetään keinona saada sosiaalinen hyväksyttävyys. Tässä ei nähdäkseni huomioida suomalaisten luontosuhdetta.

Erityisesti kummastuttaa — nyt katson tänne vasemmalle laidalle — sosiaalidemokratian into päästä metsästäämään myös ilvestä. Ilveksen metsästämiselle ei ole kansalaisten tukea. Ilvestä ei myöskään koeta uhkaksi, eikä se aiheuta vahinkoja juurikaan siinä mitta-kaavassa kuin voidaan ajatella, että karhu ja susi näin tekevät. Ajattelen, että ilves on osa ekosysteemiä. On luonnollista, että se jäniksiä ja rusakoita syö, mutta meidän pitäisi enemmän pystyä katsomaan meidän luontoekosysteemiä kokonaisuutena ja antaa sen elää sellaisena kuin se on. Suomi on sitoutunut luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen, ja Suomen luonnossa on oltava tilaa myös suurpetojen elää.

Nostan vielä sen, että Luke on tuonut selkeästi esiin, että se ei pidä kiintiömallia suden kohdalla tarkoituksenmukaisena. Sudenmetsästys tulisi toteuttaa lupaperusteisesti silloin, kun siihen on tarve, ei kiintiöillä, sillä se mahdollistaisi suunnitelmallisemman kohdentamisen — sen, että poistot kohdistuvat oikeisiin yksilöihin tai laumoihin — paremman valvonnan ja joustavuuden. Kiintiömetsästyksessä riski on, että se johtaa laumojen hajoamiseen ja susien hakeutumiseen pihoihin nykyistä enemmän eli näiden ongelmien pahenemiseen.

Arvoisa puhemies! Edelleen toivon, että tästä salista löytyisi vielä viisautta myöntää, että tämä laki on erittäin huonosti valmisteltu ja se ei ansaitse tulla tässä talossa tällaisena hyväksytyksi.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.